



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 63/2021-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **AGROEXIM s. r. o.**, Dolné Motešice 25, IČO 46 899 731, zastúpenej advokátom JUDr. Bohumilom Novákom, Horná 27, Banská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13 S 65/2015-138 z 24. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľke ako úspešnej účastníčke konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného bol priznaný nárok na náhradu trov konania [§ 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“)].

3. Krajský súd uznesením z 1. júla 2020 zaviazal žalovaného k povinnosti nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 486,04 €. Nepriznal jej však trovy kasačného konania, pretože jej preukázateľne nevznikli.

4. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala, že ku kasačnej sťažnosti sa vyjadrila prostredníctvom právneho zástupcu, a preto jej patrila náhrada trov konania aj za tento úkon právnej služby.

5. Krajský súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľky zamietol. V dôvodoch svojho rozhodnutia ozrejmil, že sťažovateľka sa síce na základe jeho výzvy vyjadrila ku kasačnej sťažnosti žalovaného prostredníctvom svojho zástupcu podaním z 15. júna 2017, avšak Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) mu vrátil spis bez rozhodnutia o kasačnej sťažnosti ako predčasne podaný. Dôvodom bolo splnomocnenie, z ktorého nevyplývalo, že by sa malo vzťahovať aj na zastupovanie sťažovateľky v konaní o kasačnej sťažnosti. Krajský súd preto opätovne doručil sťažovateľke kasačnú sťažnosť na vyjadrenie spolu s výzvou na predloženie osobitného splnomocnenia pre advokáta na jej zastupovanie v konaní pred kasačným súdom. Sťažovateľka však na výzvu nereagovala a osobitné splnomocnenie nepredložila. Nedoloženie osobitnej plnej moci sa premietlo do rozsudku najvyššieho súdu č. k. 8 Sžfk 12/2019 z 18. decembra 2019, a to nielen konštatovaním, že sťažovateľka sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadrila, ale aj absenciou údajov o zástupcovi v záhlaví rozsudku.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že krajský súd postupoval pri rozhodovaní o výške trov kasačného konania nesprávne. V prvom rade tvrdí, že rozsudok najvyššieho súdu bol doručený len jej, a nie jej právnomu zástupcovi, a preto nemohol nadobudnúť právoplatnosť a krajský súd nemohol rozhodnúť o výške náhrady trov konania. Následne namieta správnosť vyčíslenia trov konania, pretože ku kasačnej sťažnosti sa riadne vyjadrila. Krajský súd sa jej námietkami nezaoberal, a preto považuje napadnuté uznesenie za nepreskúmateľné.

7. Porušenie základného práva na právnu pomoc vidí sťažovateľka v tom, že najvyšší súd nebral do úvahy plnomocnenstvo vzťahujúce sa na všetky úkony v správnom súdnictve vrátane kasačného konania, a tým jej zabránil, aby v konaní využila právnu pomoc.

8. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom vyslovil porušenie jej práv napadnutým uznesením krajského súdu, toto rozhodnutie zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej práv, pretože krajský súd jej napadnutým uznesením bez dostatočného odôvodnenia nepriznal odmenu za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti žalovaného. Právne závery krajského súdu sústredené do napadnutého uznesenia preto považuje za svojvoľné, arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

10. Sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania. V nadväznosti na to považuje ústavný súd za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania

ako o integrálnej súčasti súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017).

11. K takému záveru však ústavný súd vo veci sťažovateľky nedospel.

12. V prvom rade je potrebné uviesť, že rozsudok najvyššieho súdu, ktorým bola zamietnutá kasačná sťažnosť žalovaného, nadobudol právoplatnosť 4. februára 2020, a nie je predmetom ústavného prieskumu. Už len z tohto dôvodu sú námietky sťažovateľky týkajúce sa porušenia práva na právnu pomoc v konaní pred najvyšším súdom a posudzovania náležitostí splnomocnenia zjavne neopodstatnené.

13. Nadobudnutiu právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu s ohľadom na § 142 ods. 1 SSP nebránila skutočnosť, že rozsudok bol doručený iba sťažovateľke, a nie jej právnomu zástupcovi. Bez plnej moci, na ktorej predloženie vyzval krajský súd sťažovateľku (v zmysle pokynu najvyššieho súdu), sa totiž na sťažovateľku hľadelo, ako keby v kasačnom konaní zastúpená nebola (§ 449 ods. 1 *a contrario* SSP). Vyjadrenie právneho zástupcu z 15. júna 2017 bez predloženia plnej moci tak nemalo pre kasačné konanie žiadnu relevanciu.

14. Preto krajský súd mohol rozhodnúť o výške trov konania a vychádzať pritom zo záveru vyjadreného v právoplatnom rozsudku najvyššieho súdu. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia konštatuje, že už uvedené závery krajského súdu nemožno v okolnostiach tejto veci považovať za neodôvodnené či nepresvedčivé. Nepriznanie náhrady trov konania za jeden úkon právnej služby nezakladá nezákonnosť rozhodnutia, tobôž jeho neústavnosť, ak k takému záveru dospel konajúci súd po dôslednom vyhodnotení okolností veci, ktoré následne nachádzajú svoje zhmotnenie v odôvodnení rozhodnutia, čo bol aj tento prípad.

15. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom a jeho úlohou nie je nanovo vyhodnocovať skutkové a právne okolnosti prípadu a nahradiť závery všeobecných súdov svojím vlastným názorom, ale presvedčiť sa, že závery všeobecných súdov nie sú prejavom svojvôle, ktorá by mohla mať za následok porušenie práv sťažovateľov. Ako už bolo uvedené, v okolnostiach tohto prípadu nemožno závery krajského súdu vyhodnotiť ako svojvoľné, resp. také, ktoré by popierali zmysel a účel príslušných ustanovení vo veci aplikovaných právnych noriem (Správneho súdneho poriadku).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu